

Avrupa Birliği'nin İklim Politikaları ve Sağ Siyaset: Fransa, Almanya ve Polonya Örneği

Climate Policies of the European Union and Right-Wing Politics: The Cases of France, Germany and Poland

Aygül AKKUŞ^{ID}

Öz

Avrupa Birliği (AB), küresel iklim değişikliğiyle mücadelede öncü bir aktör olarak Yeşil Mutabakat ve 2050 karbon nötr hedefleri gibi kapsamlı politikalar geliştirmiştir. Bu makale, AB'nin iklim politikalarını sağ siyaset bağlamında incelemektedir. AB, küresel iklim kriziyle mücadelede sürdürülebilirlik, yeşil dönüşüm ve karbon nötrlüğü hedefleri doğrultusunda çeşitli strateji ve düzenlemeler geliştirmiştir. Ancak iklim politikalarının uygulanabilirliği ve toplumsal kabulü, siyasi ideolojilerden doğrudan etkilenmektedir. Bu çerçevede çalışmada, sağ partilerin iklim değişikliğine yaklaşımları ve bu yaklaşımın AB düzeyindeki iklim politikalarına etkisi ele alınmıştır. Geleneksel muhafazakâr ve merkez sağ partilerin çevreye yönelik daha ölçülü ve ekonomik büyümeyi önceleyen bir yaklaşım sergilediği, aşırı sağın ise iklim değişikliğini çoğu zaman inkâr ettiği veya milliyetçi söylemlerle iklim politikalarına karşı çıktığı gözlemlenmiştir. Fransa, Almanya ve Polonya örneklerinden yola çıkılarak sağ siyasette iklim politikalarının AB'ye üye ülkeler tarafından nasıl algılandığının incelendiği çalışmada, AB iklim politikalarının uygulanabilirliğinde sağ siyasi eğilimlerin belirleyici olduğu, iklim politikalarının başarısının, teknik kapasitenin ötesinde siyasi irade ve ideolojik yönelimlerle şekillendiği görülmüştür. **Anahtar Kelimeler:** Avrupa Birliği, Avrupa Yeşil Mutabakatı, İklim Politikaları, Sağ Siyaset, Karbon Nötr.

Abstract

As a leading actor in the fight against global climate change, the European Union (EU) has developed comprehensive policies such as the Green Deal and the 2050 carbon neutrality targets. This article analyses the European Union's (EU) climate policies in the context of right-wing politics. In the fight against the global climate crisis, the EU has developed various strategies and regulations in line with the goals of sustainability, green transformation and carbon neutrality. However, the applicability and

* Dr. Öğr. Üyesi, Kapadokya Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, aygul.akkus@kapadokya.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0748-8128.

How to cite this article/Atıf için: Akkuş, A. (2025). Avrupa Birliği'nin İklim Politikaları ve Sağ Siyaset: Fransa, Almanya ve Polonya Örneği. *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*, 13(Özel Sayı), e47-68. DOI: 10.14782/marmarasbd.1679890

social acceptance of climate policies are directly affected by political ideologies. In this framework, the study analyses the approaches of right-wing parties to climate change and the impact of this approach on climate policies at the EU level. It has been observed that traditional conservative and center-right parties exhibit a more measured approach towards the environment and priorities economic growth, while the far right often denies climate change or opposes climate policies with nationalist discourses. Based on the examples of France, Germany and Poland, the study analyses how climate policies are perceived by EU member states in right-wing politics. It is seen that right-wing political tendencies are determinant in the applicability of EU climate policies, and the success of climate policies is shaped by political will and ideological orientations beyond technical capacity.

Keywords: European Union, European Green Deal, Climate Policies, Right-Wing Politics, Carbon Neutral.

1. Giriş

İklim değişikliği, 21. yüzyılın en kapsamlı ve acil küresel sorunlarından biri olarak kabul edilmektedir. Artan sıcaklıklar, bozulan doğal kaynaklar, aşırı hava olaylarının sıklığındaki artış ve biyolojik çeşitlilik kaybı gibi etkiler, yalnızca çevresel değil, aynı zamanda ekonomik, toplumsal ve siyasal alanlarda da köklü dönüşümleri beraberinde getirmektedir. Bu kapsamda uluslararası toplumun, özellikle de ekonomik ve siyasal olarak etkili aktörlerin iklim değişikliğiyle mücadelede öncü rol üstlenmesi gerekliliği, neredeyse evrensel bir kabul halini almıştır. Avrupa Birliği (AB), bu doğrultuda, çevresel sürdürülebilirlik hedeflerini merkeze alan ve uzun vadeli stratejik dönüşümler öngören iddialı bir iklim politikası inşa etmiştir.

AB'nin 2019 yılında açıkladığı Avrupa Yeşil Mutabakatı (*European Green Deal*), 2050 yılına kadar karbon nötr bir kıta olma hedefiyle bu vizyonun somut bir tezahürüdür. Bu hedef doğrultusunda emisyonların azaltılması, yenilenebilir enerjiye geçiş, enerji verimliliği, sanayi dönüşümü ve sürdürülebilir tarım gibi birçok alanda kapsamlı düzenlemeler öngörülmektedir. Ancak, AB'nin bu çevreci vizyonu, yalnızca teknik ya da ekonomik kapasiteyle değil, aynı zamanda politik aktörlerin yaklaşımları ve ideolojik duruşlarıyla da doğrudan ilişkilidir. Özellikle sağ siyasal partilerin bu politikalar karşısında geliştirdikleri tutumlar, iklim politikalarının uygulanabilirliği ve toplumsal meşruiyeti açısından belirleyici bir rol oynamaktadır.

Avrupa'da son yıllarda sağ siyasal hareketlerin yükselişi, iklim değişikliğiyle mücadele konusunda önemli bir sınav alanı oluşturmuştur. Milliyetçilik, popülizm, AB karşıtlığı ve ekonomik korumacılık gibi temalar etrafında şekillenen sağ siyaset, çevre politikalarına çoğu zaman şüpheyle yaklaşmakta; bu politikaları ya ekonomik büyümenin önünde bir engel olarak ya da ulusal egemenliğe yönelik bir tehdit olarak değerlendirmektedir. Merkez sağ partiler, çevre sorunlarını tanımakla birlikte, piyasa temelli çözümleri ve dengeli geçişi savunurken; aşırı sağ partiler, iklim krizini ya inkâr etmekte ya da bu krize karşı alınan önlemleri halkın refahını tehdit eden elitist projeler olarak çerçevelemektedir.

Bu çalışma, AB'nin iklim politikalarının sağ siyasetle etkileşimini, Fransa, Almanya ve Polonya ülke örnekleri üzerinden incelemeyi amaçlamaktadır. Fransa'da yükselen aşırı sağın çevre söylemleri, Almanya'da merkez sağ ve radikal sağ arasındaki iklim politikası ayrışmaları ve

Polonya'da sağ popülizmin kömür odaklı ulusal politikaları, bu araştırmanın temel inceleme alanlarını oluşturmaktadır.

Bu çalışmanın temel araştırma sorusu, "Fransa, Almanya ve Polonya'da sağ partilerin söylemleri ve toplumsal etkileşimleri, AB'nin iklim politikalarının uygulanmasını ve toplumsal meşruiyetini nasıl şekillendiriyor?" biçiminde tanımlanmıştır. Çalışma, sağ siyaset aktörlerinin iklim politikalarına yaklaşımını, ekonomik, toplumsal ve ideolojik parametreler üzerinden irdelemekte, yöntem olarak ise, akademik çalışmaların yanı sıra, sağ partilerin resmi manifestoları, siyasi liderlerin konuşmaları, parti basın açıklamaları gibi temel analiz materyalleri ile AB politika belgeleri ve resmi strateji metinleri kullanılarak söylem analizi yöntemi benimsenmiştir. Söylem analizi kapsamında, ekonomik çıkarlar, ulusal egemenlik, popülist söylemler, sosyal adalet ve kimlik politikaları gibi ana temalar kodlanmış; partilerin Avrupa Yeşil Mutabakatı, karbon düzenlemeleri ve enerji dönüşümü konusundaki tutumları ele alınmıştır. Bu bağlamda makale, iklim değişikliğine ilişkin bilimsel ve teknik tartışmaların ötesine geçerek, iklim politikalarının siyasi ideolojiler ve toplumsal güç ilişkileri bağlamında nasıl şekillendiğini ve biçimlendiğini analiz etmeyi hedeflemektedir.

2. Avrupa Birliği'nin İklim Politikaları: Tarihsel Gelişim ve Mevcut Durum

AB, küresel iklim değişikliğiyle mücadelede öncü bir rol üstlenerek sürdürülebilir ekonomiye geçişi hedefleyen kapsamlı politikalar geliştirmiştir. Bu politikalar, karbon emisyonlarını azaltma, yenilenebilir enerji kullanımını teşvik etme ve yeşil dönüşümü hızlandırmaya odaklanmaktadır. AB, Paris Anlaşması ve 2030 İklim Hedefi gibi uluslararası belgeleri uygulayarak sera gazı emisyonlarının azaltılması, yenilenebilir enerji yatırımlarının teşviki ve çevre dostu teknolojilere geçiş konusunda kararlı adımlar atmaktadır. Bunun için Emisyon Ticaret Sistemi (ETS), Yenilenebilir Enerji Direktifi, Enerji Verimliliği Direktifi ve Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması gibi yasal düzenlemeler geliştirilmiştir. Bu düzenlemeler, enerji, sanayi, ulaştırma, tarım ve inşaat sektörlerinde köklü değişiklikler gerektirmektedir.

AB'nin iklim politikalarının temeli, 1970'lerdeki çevre koruma girişimlerine dayanmaktadır. 1992'de BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ni ve 1997'de Kyoto Protokolü'nü imzalayan AB, uluslararası düzeyde iklim mücadelesinde öncü olmuştur (Oberthür & Pallemmaerts, 2010, s. 27). Kyoto Protokolü, sanayileşmiş ülkeler için bağlayıcı emisyon azaltım hedefleri getirmiş; AB ise hedeflere ulaşmada önemli rol oynamıştır (Wendler, 2022, s. 70). Bu kapsamda ETS gibi yenilikçi mekanizmalar hayata geçirilmiş ve diğer ülkeler de benzer politikalar izlemeye teşvik edilmiştir. Ancak, ETS'nin etkinliği ve karbon fiyatlandırmasının sanayi üzerindeki etkileri tartışma konusu olmaya devam etmektedir (Evans vd., 2020, s. 312).

Kyoto sonrası AB, iklim politikalarını güçlendirmiştir. 2007'de kabul edilen "20-20-20" paketiyle 2020'ye kadar emisyonları %20 azaltma, yenilenebilir enerjinin payını %20'ye çıkarma ve enerji verimliliğini %20 artırma hedeflenmiştir (European Environment Agency, 2021). 2014'te bu hedefler, 2030 için emisyonlarda %40 azalma, yenilenebilir enerjide %32 pay ve enerji

verimliliğinde %32,5 artış şeklinde güncellenmiştir (European Parliament, 2025, s. 2). 2015'teki Paris Anlaşması ile AB, 2030'a kadar emisyonlarını 1990 seviyelerine göre en az %40 azaltmayı taahhüt etmiştir (Wendler, 2022, s. 72).

2019'da Ursula von der Leyen başkanlığındaki Avrupa Komisyonu, AB'yi 2050'de karbon-nötr kıta yapmayı hedefleyen Avrupa Yeşil Mutabakatı'nı açıklamıştır; 2030 emisyon azaltım hedefi ise %55'e çıkarılmıştır (European Parliament, 2025, s. 4). Yeşil Mutabakat, enerji, sanayi, ulaştırma ve tarımda kapsamlı dönüşümler içermekte olup bu süreç sosyal, ekonomik ve siyasi tartışmalara yol açmaktadır. Bazı sağ siyasi çevreler, bu politikaların sanayi ve ekonomiye olumsuz etkilerinden endişe duymaktadır. Yeşil Mutabakat'ı destekleyici "*Fit for 55*" paketiyle de ETS'nin kapsamı genişletilmiş, enerji standartları güçlendirilmiş ve Sınırdaki Karbon Düzenlemesi gibi yeni araçlar geliştirilmiştir (European Parliament, 2025, s. 4).

AB, iklim değişikliğiyle mücadelede yasal bağlayıcılığı olan hedefler belirlemiştir. Avrupa İklim Yasası ile 2030'a kadar en az %55 oranında emisyon azaltımı ve 2050'ye kadar karbon nötr olma yasal zorunluluk haline gelmiştir (European Parliament, 2025, s. 4). Yenilenebilir Enerji Direktifi ile üye ülkeler için yenilenebilir enerji üretimi bir zorunluluk olarak düzenlenmiştir (European Hydrogen Observatory, 2024). Ancak, bazı sağ politik aktörler, bu dönüşümlerin enerji güvenliğini riske atabileceğini ve ekonomik dengesizliklere neden olabileceğini savunmaktadır (Lockwood, 2018, s. 722).

AB politikaları çevresel hedeflerin yanı sıra ekonomik dönüşüm ve rekabet gücünü de artırmayı amaçlamaktadır. Yeşil Mutabakat, AB'nin küresel liderliğini pekiştirmeyi ve "yeşil büyüme" modeliyle ekonomik kalkınmayı sürdürmeyi hedeflemektedir (Ataseven, 2023, s. 15). Düzenleyici olarak ETS, Çaba Paylaşım Yönetmeliği ve sektörel standartlar; ekonomik olarak fonlar ve Adil Geçiş Mekanizması; gönüllü olarak ise eko-etiket ve çevre yönetim programları uygulanmaktadır (European Commission, 2025; Ireland & Vergote, 2020, s. 59; Jordan vd., 2013, s. 319).

Tüm üye devletler için bağlayıcı olan bu politikaların uygulanması ülkelerin iç dinamiklerine ve siyasi tercihlerine göre farklılık göstermektedir. Kuzey Avrupa ülkelerinde çevresel sürdürülebilirlik tüm siyasi partilerce sahiplenilirken; Orta ve Doğu Avrupa'da ekonomik kalkınma ve egemenlik kaygıları daha ön plandadır. Ayrıca COVID-19 pandemisi ve Rusya-Ukrayna savaşı gibi krizler, enerji güvenliği kaygıları ve iklim politikası uygulamasında yeni zorluklar ortaya çıkarmıştır (Kuzemko vd., 2020, s. 4).

3. Sağ Siyaset ve İklim Politikaları: Teorik Çerçeve

İklim değişikliği ve sağ siyaset arasındaki ilişki, karmaşık ve çok boyutlu bir teorik çerçeve içerisinde incelenmeyi gerektirmektedir. Sağ popülizm, milliyetçilik ve iklim şüpheciliği gibi kavramlar, bu ilişkinin anlaşılmasında kilit rol oynamaktadır. Bu kavramlar, sağ siyasi aktörlerin iklim politikalarına yönelik tutumlarını ve AB'nin iklim hedefleriyle nasıl etkileşimde bulunduklarını açıklamada önemli araçlar sunmaktadır.

Sağ siyaset, homojen bir blok olmaktan ziyade, farklı ideolojik eğilimleri içeren geniş bir ölçeği kapsamaktadır. Merkez sağ siyaset genellikle ekonomik liberalizm, serbest piyasa ve bireysel özgürlük ilkelerini benimserken, aşırı sağ görüş milliyetçilik, ulusal egemenlik ve geleneksel değerlere vurgu yapmaktadır (Mudde, 2007, s. 33). İklim politikalarına yaklaşımları da bu ideolojik eğilimler doğrultusunda şekillenmektedir. Bu kavramlar, AB'nin iklim politikalarıyla çeşitli şekillerde etkileşime girmektedir.

Sağ popülizm, genellikle halkın çıkarlarını elitlerin çıkarlarına karşı savunma iddiasıyla ortaya çıkan ve sıklıkla göçmen karşıtlığı, ulusal egemenlik vurgusu gibi temaları içeren bir siyasi ideolojidir (Mudde, 2007, s. 23). Sağ popülist partiler, iklim politikalarını elitlerin dayattığı ve halkın yaşam standartlarını düşüren bir yük olarak görebilmektedirler. Bu partiler, genellikle ekonomik büyüme ve istihdam yaratma gibi önceliklere odaklanarak, iklim politikalarının bu hedeflere engel teşkil ettiğini savunmaktadır (Eatwell & Goodwin, 2018, s. 156).

Sağ siyasetin iklim politikalarına yönelik eleştirilerinden biri ekonomik rekabet kaygıdır. Bu görüş doğrultusunda, emisyon azaltım hedeflerinin ve karbon fiyatlandırma mekanizmalarının, Avrupa sanayisinin küresel rekabet gücünü zayıflatıldığını ve “karbon kaçağına” neden olduğunu iddia etmektedir. Karbon kaçağı, emisyon kısıtlamaları nedeniyle üretimin karbon vergisi gibi uygulamaların daha az düzenlendiği bölgelere kaydırılması anlamına gelmektedir (Carbone vd., 2009, s. 87).

Milliyetçilik, ulusal kimliğin ve çıkarların ön planda tutulmasını savunan bir ideolojidir. Sağ siyaset, AB'nin iklim politikalarını ulusal egemenliğe bir tehdit olarak algılayabilmekte ve ulusal enerji kaynaklarının kullanımını savunarak, AB'nin enerji politikalarına karşı çıkabilmektedir (Billig, 1995, s. 67). Ayrıca, iklim değişikliğiyle mücadelede uluslararası iş birliğine şüpheyle yaklaşabilmekte ve ulusal çıkarların korunmasını öncelikli hedef olarak belirleyebilmektedir. Bu görüş, AB'nin iklim politikalarını üye ülkelerin enerji politikaları ve ekonomik kalkınma stratejileri üzerindeki özerkliklerini kısıtlayan bir müdahale olarak görmektedir. Örneğin, karbon fiyatlandırma mekanizmaları, enerji verimliliği standartları ve yenilenebilir enerji hedefleri gibi AB düzeyindeki politika araçları, ulusal hükümetlerin hareket alanını daraltmaktadır.

İklim şüpheciliği, iklim değişikliğinin varlığını, insan kaynaklı olduğunu veya etkilerinin abartıldığını iddia eden bir görüştür. Sağ siyaset içerisinde iklim şüpheciliği, bilimsel kanıtları reddetmekten, iklim politikalarının maliyetlerini abartmaya kadar farklı şekillerde kendini gösterebilir (Hornsey vd., 2018, s. 616). Merkez sağ partiler genellikle iklim değişikliğinin varlığını kabul etmekle birlikte, piyasa temelli çözümleri tercih etmekte ve düzenlemelerin ekonomik büyümeyi engellemeyecek şekilde tasarlanması gerektiğini savunmaktadır. Bu partiler, iklim değişikliğiyle mücadelede teknolojik yeniliklerin, karbon vergisi gibi piyasa mekanizmalarının ve özel sektörün rolünü vurgulamaktadır (Carter, 2018, s. 74).

Aşırı sağ partiler ise, iklim değişikliği konusunda daha şüpheli bir tutum sergilemekte ve ulusal egemenliğe vurgu yapmaktadır. Bu partiler, AB'nin iklim politikalarını ulusal egemenliğe bir tehdit olarak görmek ve küresel iklim rejiminin gelişmekte olan ülkelere karşı haksız bir avantaj

sağladığını iddia etmektedir. Ayrıca, iklim politikalarının ekonomik maliyetlerini ve sosyal etkilerini vurgulamaktadır (Forchtner & Kølvrå, 2015, s. 204).

Ayrıca, sağ partiler, iklim politikalarının uluslararası boyutunu da eleştirmektedir. Paris Anlaşması gibi uluslararası iklim anlaşmalarının, ulusal egemenliği zayıflattığını ve küresel yönetim yapılarına gereksiz yetki devri anlamına geldiğini savunmaktadır. Bu partiler, iklim değişikliğiyle mücadelenin ulusal düzeyde, her ülkenin kendi koşullarına ve önceliklerine göre yürütülmesi gerektiğini ileri sürmektedir (Forchtner & Kølvrå, 2015, s. 205).

Sosyal adalet kaygıları da sağ partilerin söylemlerinde önemli bir yer tutmaktadır. Bu partiler, iklim politikalarının, özellikle karbon vergisi gibi önlemlerin, düşük gelirli hanelere orantısız bir yük getirdiğini ve enerji yoksulluğunu artırdığını savunmaktadır. Ayrıca, kömür madenciliği gibi karbon yoğun sektörlerin aşamalı olarak kapatılmasının, belirli bölgelerde işsizliğe ve ekonomik gerilemeye neden olduğunu vurgulamaktadır (Hess & Renner, 2019, s. 423). Bu söylem, iklim adaleti ve/veya çevresel adalet kavramlarıyla da ilişkilendirilebilmektedir. Çevresel adalet ve iklim adaleti kavramları, iklim krizinin farklı toplumsal sınıflar, bölgeler ve ülkeler üzerindeki farklı etkilerine (iklim krizine en az etkide bulunanların krizin etkilerinden en çok zarar görenler olması vb.) işaret etse de sağ partiler, bu kavramları çoğu zaman ya göz ardı etmekte ya da “maliyet adaletsizliğini” seçmen hareketliliği için araçsallaştırmaktadır. Sağ söylemler, özellikle taşra, endüstriyel bölgeler, düşük gelirli seçmenlerde “iklim politikaları eşitsizlik yaratıyor” argümanını öne çıkarmaktadır.

Özetle, sağ siyaset, iklim politikalarının halkın yaşam standartlarını olumsuz etkilediği yönünde bir söylem geliştirerek, kamuoyunu iklim politikalarına karşı bir tutuma sevk edebilmektedir. Milliyetçi sağ partiler, AB’nin iklim politikalarını ulusal egemenliğe bir müdahale olarak algılayarak, bu politikalara karşı direnç gösterebilmekte, iklim şüpheci sağ partiler iklim değişikliğiyle mücadele için gerekli önlemlerin alınmasına engel olarak, AB’nin iklim hedeflerine ulaşmasını zorlaştırabilmektedirler. Bu nedenle, sağ siyasetin yükselişi, AB’nin iklim politikalarının geleceği açısından önemli bir risk oluşturmaktadır. Bu kapsamda çalışmanın bundan sonraki bölümlerinde sağ siyasetin yükseldiği AB üye ülkeleri olan Fransa, Almaya ve Polonya’nın iklim politikalarına bakış açıları ve AB kararları doğrultusunda geliştirilen politikalara karşı sağ siyasetin tutumları ele alınmaktadır.

3.1. Fransa’da İklim Politikaları ve Sağ Siyaset

Fransa’da sağ siyaset ve iklim politikaları arasındaki ilişki, son yıllarda önemli bir değişim süreci geçirmiştir. Tarihsel olarak çevre politikalarını sol partilerin bir önceliği olarak gören sağ siyaset, son dönemde iklim değişikliğini ulusal bir mesele olarak ele almaya başlamıştır. Bu değişim, AB’nin yeşil politikalarının etkisi, seçmen tabanındaki değişimler ve küresel iklim krizinin artan görünürlüğü ile açıklanabilir.

Fransa'da sağ siyasetin çevre ve iklim konularına yaklaşımı, 1970'lerden günümüze kadar önemli değişimler geçirmiştir. Georges Pompidou döneminde (1969-1974) ilk çevre bakanlığının kurulması, sağ hükümetlerin çevre politikalarına yönelik ilk kurumsal adımı olmuştur (Szarka, 2007, s. 112). Ancak bu dönemde çevre politikaları, ağırlıklı olarak doğal kaynakların korunması ve kirlilik kontrolüne odaklanmış, iklim değişikliği henüz politik gündemde önemli bir yer tutmamıştır.

Jacques Chirac döneminde (1995-2007) ise iklim politikalarına yönelik daha belirgin bir ilgi gözlenmiştir. 2002 yılında Johannesburg Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi'nde yaptığı "Evimiz yanıyor ve biz başka yöne bakıyoruz" konuşması, sağ siyasetin iklim değişikliği konusundaki farkındalığının arttığını göstermiştir (Hecht, 2000, s. 87). Chirac yönetimi altında, 2005 yılında çevresel hakları anayasal düzeye taşıyan Çevre Şartı kabul edilmiştir. Bu belge, Fransa'nın çevre politikalarında önemli bir dönüm noktası olmuştur (Whiteside, 2006, s. 78).

Nicolas Sarkozy döneminde (2007-2012) çevre politikaları daha pragmatik bir yaklaşımla ele alınmıştır. 2007 yılında başlatılan *Grenelle de l'Environnement* girişimi, farklı paydaşları bir araya getirerek çevre politikalarını şekillendirmeyi amaçlamıştır (Szarka, 2007, s. 118). Bu süreç, Fransa'nın karbon emisyonlarını 2050 yılına kadar 1990 seviyelerine göre %75 azaltma hedefini benimseyen "Faktör 4" stratejisini ortaya çıkarmıştır (Ministère de la Transition Ecologique, 2018, s. 142).

Emmanuel Macron döneminde ise (2017-günümüz), merkez sağ siyasi perspektifle iklim politikaları daha merkezi bir konuma gelmiştir. Macron yönetimi, 2050 yılına kadar karbon nötrlüğü hedefini benimsemiş ve bu hedefi 2019 yılında "Enerji ve İklim Yasası" ile yasal çerçeveye oturtmuştur (European Parliament, 2024, s. 2). Ancak bu politikalar, uygulamada çeşitli zorluklarla karşılaşmıştır. Özellikle 2018 yılında akaryakıt vergilerindeki artışa tepki olarak ortaya çıkan Sarı Yelekliler (*Gilets Jaunes*) Hareketi, iklim politikalarının sosyal adalet boyutunun ihmal edilmesinin toplumsal muhalefete yol açabileceğini göstermiştir (Yıldız, 2024 s. 2). Sarı Yelekliler Hareketi aynı zamanda, iklim adaleti savunusunun da bir örneği niteliğindedir.

Fransa'da geleneksel sağ partiler, iklim değişikliği konusunda farklı yaklaşımlar sergilemektedir. *Les Républicains* (LR), iklim değişikliğini kabul etmekle birlikte, ekonomik büyüme ve rekabet gücünü korumaya öncelik veren bir yaklaşım benimsemektedir (Hess & Renner, 2019, s. 421). Partinin 2022 cumhurbaşkanlığı seçimlerindeki adayı Valérie Pécresse, nükleer enerjiyi destekleyen ve yenilenebilir enerji kaynaklarıyla dengeli bir geçiş öngören bir iklim politikası önermiştir (Reuters, 2022).

Diğer yandan, aşırı sağdaki Ulusal Birlik (*Rassemblement National*, RN), iklim değişikliği konusunda daha şüpheci bir tutum sergilemiştir. RN, iklim politikalarını ulusal egemenlik ve ekonomik güvenlik perspektifinden değerlendirmektedir. Parti lideri Marine Le Pen, uluslararası taahhütler konusunda bazı kuşkularını dile getirmiş ve politikaların her ülke tarafından bağımsız olarak geliştirilmesi gerektiğini vurgulamıştır (Hess & Renner, 2019, s. 421). Marine Le Pen, Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) raporlarının "alarm verici" olduğunu söylemiş

ancak RN, son yıllarda kaydedilen iklim politikalarındaki kısıtlı ilerlemeyi ortadan kaldırma isteği ve çevreciliği kınamasıyla ön plana çıkmıştır (Le Monde, 2024). Jordan Bardella ise, sağcı bir koalisyonun AB Yeşil Mutabakatı'nı tanımaması için bir fırsat olduğunu, AB'yi 2050 yılına kadar iklim açısından nötr hale getirmeyi amaçlayan bir önlemler paketi olan Yeşil Mutabakat'ın ekonomik büyüme üzerinde bir kısıtlama olduğunu düşünmektedir (Politico, 2025).

Fransa'da sağ siyasetin iklim politikaları bağlamında en belirgin özelliklerinden biri de nükleer enerjiye olan güçlü desteğidir. Fransa, elektrik üretiminin yaklaşık %70'ini nükleer enerjiden sağlayan bir ülke olarak, düşük karbonlu bir enerji sistemi kurmuştur (IEA, 2021, s. 19). Sağ partiler, nükleer enerjiyi hem enerji bağımsızlığının hem de iklim hedeflerine ulaşmanın bir aracı olarak görmektedir (Hecht, 2018, s. 92). Fransa'nın Ekolojik Dönüşümden Sorumlu Bakanı Agnès Pannier-Runacher ise 2024 yılında yaptığı açıklamada, 2009'dan bu yana rüzgâr ve güneş enerjisi kullanımını arttırmada etkili olan bir AB yasasının, nükleer enerjiyi önemli bir temiz enerji biçimi olarak tanıyan bir yasa ile değiştirilmesi gerektiğini söylemiştir. Brüksel'de düzenlenen AB Konseyi enerji zirvesinde konuşan Fransız bakan, "Fransa, Avrupa Komisyonu'nu nükleer enerjinin rolünü tüm iletişim ve mevzuat önerilerinde yeterince yansıtmayacak açık bir yol belirlemeye teşvik etmektedir" demiştir (Euronews, 2024).

Avrupa Yeşil Mutabakatı, Fransız sağı tarafından çeşitli eleştirilerle karşılanmıştır. RN, Yeşil Mutabakat'ın Fransız ekonomisine zarar vereceğini ve Fransa'nın enerji bağımsızlığını tehdit edeceğini savunmaktadır. Parti, özellikle AB'nin 2035 yılına kadar içten yanmalı motorlu araçların satışını yasaklama planına karşı çıkmakta ve bu politikanın Fransız otomotiv sektörünü olumsuz etkileyeceğini iddia etmektedir (Lockwood, 2018, s. 713).

RN, Yeşil Mutabakat'ın sosyal etkilerini de eleştirmektedir. Parti, karbon vergisi gibi önlemlerin düşük gelirli hanelere orantısız bir yük getirdiğini ve Sarı Yelekliler protestolarında görüldüğü gibi toplumsal gerilimlere neden olduğunu vurgulamaktadır. Sarı Yelekliler gibi gruplarla halk tepkisi büyüyünce, RN çevre söylemine "ulusal çıkar" temasını eklemiş, iklim politikalarının sosyal adaleti gözetecek şekilde tasarlanması gerektiğini savunmuştur (Boussalis vd., 2021, s. 18).

RN'nin Yeşil Mutabakat'a alternatif önerileri arasında, nükleer enerjiye daha fazla yatırım yapılması, yenilenebilir enerji projelerinin yerel toplulukların onayına tabi olması ve karbon vergisi yerine sınırda karbon vergisi uygulanması yer almaktadır. Parti, nükleer enerjiyi, Fransa'nın enerji bağımsızlığını ve düşük karbonlu elektrik üretimini sağlayan stratejik bir uygulama olarak görmektedir (Hess & Renner, 2019, s. 432).

Görüldüğü gibi RN, iklim değişikliğinin varlığını kabul etmekle birlikte, AB'nin iklim politikalarına eleştirel yaklaşmaktadır. RN'nin iklim söylemi, "yeşil vatanseverlik" kavramı etrafında şekillenmektedir. Parti, çevre koruma ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını ulusal kimliğin ve egemenliğin bir parçası olarak görmektedir. Bu bağlamda, yerel üretim, kısa tedarik zincirleri ve Fransa'nın gıda ve enerji bağımsızlığı gibi konulara vurgu yapmaktadır (Forchtnet & Kølvrå, 2015, s. 208). İklim değişikliğiyle mücadelenin ulusal düzeyde, Fransa'nın kendi koşullarına ve önceliklerine göre yürütülmesi gerektiğini savunmakta olan RN, ayrıca

uluslararası iklim anlaşmalarının, gelişmekte olan ülkelere karşı Fransa'nın ekonomik çıkarlarını zayıflattığını iddia etmektedir (Dormagen, 2024).

3.2. Almanya'da İklim Politikaları ve Sağ Siyaset

Almanya, iklim politikaları konusunda küresel düzeyde öncü ülkelerden biri olarak kabul edilmektedir. Bununla birlikte, ülke içindeki siyasi dinamikler, özellikle sağ siyasi partilerin yaklaşımları, iklim değişikliği politikalarının şekillenmesinde önemli rol oynamaktadır.

Almanya, 2000'li yılların başından bu yana uygulamaya koyduğu "Energiewende" (Enerji Dönüşümü) politikası ile fosil yakıtlardan yenilenebilir enerji kaynaklarına geçiş konusunda kararlı adımlar atmıştır. Energiewende, Almanya'nın enerji sistemini yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı, düşük karbonlu bir sisteme dönüştürmeyi amaçlayan bir politikadır. Bu politika, nükleer enerjiden aşamalı olarak çıkılması, yenilenebilir enerji kaynaklarının payının artırılması ve teşviki ile enerji verimliliğinin artırılması gibi hedefleri içermektedir (Quitrow vd., 2016, s. 163). Almanya, 2022 yılında nükleer enerji santrallerinin tamamını kapatmış ve 2038 yılına kadar ise kömürden tamamen çıkış yapmayı planlamıştır (Meckling ve Nahm, 2019, s. 476).

Federal hükümetin bu politikaları, Alman toplumunun büyük bir kesiminden destek görmekle birlikte, özellikle sağ kanatta yer alan bazı siyasi partiler tarafından eleştirilmektedir. Almanya'daki sağ siyasi oluşumlar arasında Hristiyan Demokrat Birliği (CDU), Hristiyan Sosyal Birliği (CSU), Hür Demokrat Parti (FDP) ve Almanya için Alternatif (AfD) gibi partiler bulunmaktadır. Bu partilerin her biri, iklim değişikliği konusunda farklı yaklaşımlar sergilemektedir.

Almanya'nın geleneksel merkez sağ partisi olan CDU/CSU, eski Başbakan Angela Merkel döneminde iklim değişikliği konusunda nispeten ilerici bir tutum sergilemiştir. Merkel, bilim insanı geçmişi nedeniyle "İklim Şansölyesi" olarak da anılmış ve Almanya'nın iklim hedeflerini desteklemiştir (Schreurs & Tiberghien, 2007, s. 37). Bununla birlikte, parti içinde özellikle ekonomik kaygılar nedeniyle iklim politikalarına daha temkinli yaklaşan gruplar da bulunmaktadır.

CDU/CSU, piyasa odaklı mekanizmaların iklim değişikliğiyle mücadelede daha etkili olacağını savunmaktadır. Karbon fiyatlandırması ve emisyon ticareti gibi ekonomik araçların kullanılmasını desteklemektedir (Wurzel vd., 2016, s. 10). Ayrıca, enerji yoğun endüstrilerin rekabet gücünün korunması ve iş kayıplarının önlenmesi gibi konulara da önem vermektedir.

2021 yılında iktidara gelen Alman Sosyal Demokrat Partisi (SPD), Yeşiller ve FDP'den oluşan koalisyon hükümetinin kurulmasıyla muhalefete geçen CDU/CSU, son dönemde iklim politikalarını desteklemeye devam etmekle birlikte, yüksek enerji fiyatları ve ekonomik zorluklar nedeniyle daha pragmatik bir yaklaşım benimsemiştir. CDU, iklim hedeflerine bağlılığı vurgulamakla birlikte, üretimci politikalar, enerji güvenliği ve ekonomik istikrarın da göz ardı edilmemesi gerektiğini savunmaktadır (Jahn, 2016, s. 176).

FDP, liberal ekonomi politikalarıyla tanınan bir merkez sağ partidir. FDP, iklim değişikliğiyle mücadelede teknolojik inovasyonun ve piyasa mekanizmalarının önemini vurgulamakta, devlet müdahalesine dayalı yaklaşımları eleştirmektedir (Lees, 2018, s. 296). FDP, karbon emisyonlarının azaltılması için sektörel hedefler yerine, ekonomi genelinde bir karbon fiyatlandırma sisteminin daha etkili olacağını savunmaktadır.

Günümüzde koalisyon hükümetinin bir parçası olan FDP, özellikle Ekonomi ve İklim Koruma Bakanlığı'nı yöneten Yeşiller Partisi ile iklim politikaları konusunda sık sık anlaşmazlığa düşmektedir. FDP, iklim hedeflerine ulaşmak için teknoloji açısından tarafsız bir yaklaşımı savunmakta, insan kaynaklı iklim krizinin tanınması ve yenilenebilir enerjinin desteklenmesine ve yaygınlaştırılması sıcak bakmakta, bunun dışında kalan 2045'e kadar net sıfır emisyon hedefine ulaşma, kömürü ve nükleer enerjiyi terk etme, içten yanmalı motorlu araçların kademeli olarak kaldırılması gibi hedeflere karşı çıkmaktadır (Kreft vd., 2025, s. 10).

Almanya için Alternatif (AfD), Almanya'nın en sağda yer alan ana siyasi partisidir. AfD, iklim değişikliği konusunda diğer Alman partilerine kıyasla belirgin şekilde farklı bir tutum sergilemektedir. Parti, iklim değişikliğinin insan kaynaklı olduğu konusundaki bilimsel uzlaşıya şüpheyle yaklaşmakta ve Almanya'nın iklim politikalarını sert bir şekilde eleştirmektedir.

AfD, 2013 yılında Avrupa şüphecisi bir parti olarak başlamış ve güçlü bir anayasa karşıtı grup ile kimlikçi bir ideolojiyi yayan aşırı sağ bir partiye dönüşmüştür. "CO₂ bir kirletici değil, tüm yaşamın vazgeçilmez bir bileşenidir" iklim değişikliği konusundaki resmi görüşleridir (Schaller & Carious, 2019, s. 84). AfD tüm ulusal ve AB iklim eylemlerini reddetmekte, Alman Yenilenebilir Enerji Kaynakları Yasası'nı (EEG) kınamakta ve bunu halktan ve ekonomiden para çekmek ve sübvansiyonları kazanan küçük bir gruba aktarmak için bir araç olarak nitelendirmektedir (Schaller & Carious, 2019, s. 84). Her türlü iklim değişikliği politikasının şiddetle reddedilmesi, onları popülist iklim inkarcılarının önde gelen örnekleri haline getirmektedir. AfD'nin iklim değişikliği konusundaki tutumu, partinin Avrupa şüphecisi ve milliyetçi duruşuyla uyumludur. Parti, iklim politikalarını ulusal egemenliğe ve ekonomik özgürlüğe bir tehdit olarak görmek ve çevre koruma gerekçesiyle dayatılan kısıtlamalara karşı çıkmaktadır (Forchtnet & Kølvrå, 2015, s. 204).

AfD, iklim politikalarının ekonomik maliyetlerini ve sosyal etkilerini vurgulamaktadır. Parti, Almanya'nın iddialı iklim hedeflerinin, enerji fiyatlarını artırdığını, sanayi rekabet gücünü zayıflatıldığını ve düşük gelirli hanelere orantısız bir yük getirdiğini savunmaktadır. AfD, özellikle Energiewende (enerji dönüşümü) politikasını eleştirmek ve bu politikanın ekonomik açıdan sürdürülemez olduğunu iddia etmektedir (Lockwood, 2018, s. 714).

Sağ siyasi partilerin Almanya'nın iklim politikalarına etkisi, bu partilerin iktidarda olup olmadıklarına ve kamuoyu desteğine bağlı olarak değişmektedir. CDU/CSU gibi geleneksel merkez sağ partiler, iklim değişikliğiyle mücadeleyi desteklemekle birlikte, ekonomik kaygıları da göz önünde bulundurmaktadır. Bu partiler, genellikle piyasa odaklı çözümleri ve teknolojik yenilikçiliği vurgulamaktadır (Carbon Brief, 2025). CDU ve CSU, Energiewende'nin hedeflerini genel olarak desteklemekle birlikte, enerji dönüşümünün ekonomik maliyetlerini ve sanayi

rekabet gücü üzerindeki etkilerini vurgulamakta ve dönüşümün daha yavaş ve kontrollü bir şekilde gerçekleştirilmesini savunmaktadır (Hess & Renner, 2019, s. 423).

FDP gibi liberal partiler ise devlet müdahalesine dayalı iklim politikalarına şüpheyle yaklaşmakta ve özel sektörün çözüm üretme kapasitesine güvenmektedir. FDP'nin koalisyon hükümetindeki varlığı, iklim politikalarının belirlenmesinde denge unsuru olup, bazı radikal önerilerin yumuşatılmasına neden olmaktadır. Nitekim seçim kampanyalarında, Avrupa iklim hedeflerine güvenli ve mümkün olduğunca düşük maliyetli bir şekilde ulaşmak istediklerini belirtmişlerdir (Carbon Brief, 2025).

AfD gibi aşırı sağ partilerin iklim politikalarına doğrudan etkisi sınırlı olmakla birlikte, bu partiler iklim değişikliği konusundaki toplumsal söylemi etkilemekte ve bazı kesimlerde iklim politikalarına karşı direnç oluşturmaktadır. AfD'nin artan seçmen desteği, diğer sağ partileri daha temkinli iklim politikaları benimsemeye itebilmektedir.

Almanya'daki sağ siyasi partilerin iklim politikalarına yaklaşımında ekonomik kaygılar da önemli rol oynamaktadır. Enerji yoğun endüstrilerin korunması, iş kayıplarının önlenmesi ve enerji fiyatlarının kontrolü gibi konular, bu partilerin gündeminde önemli yer tutmaktadır (Heyen vd., 2017, s. 328). Özellikle Rusya-Ukrayna savaşı sonrası yaşanan enerji krizi, Almanya'daki sağ partilerin enerji güvenliği ve ekonomik istikrar konularına daha fazla odaklanmasına neden olmuş, bu durumun, iklim politikalarının belirlenmesinde pragmatik bir yaklaşımın benimsenmesine ve bazı durumlarda iklim hedeflerinin ertelenmesine yol açtığı görülmüştür. Alman sağının iklim politikalarına yaklaşımında partilerin bakış açılarında önemli farklılıklar gözlemlenmektedir. AfD gibi aşırı sağ partiler, iklim değişikliğinin varlığını sorgulamakta ve iklim politikalarına sert bir şekilde karşı çıkmaktadır. Merkez sağ partiler ise, iklim değişikliğiyle mücadelenin gerekliliğini kabul etmekle birlikte, ekonomik kaygıları ve sosyal etkileri daha fazla vurgulamaktadır.

3.3. Polonya'da İklim Politikaları ve Sağ Siyaset

Polonya, AB üyeliği sürecinde ve sonrasında iklim politikaları konusunda karmaşık bir tutum sergilemiştir. Özellikle sağ siyasetin yükselişe geçtiği 2015 yılından itibaren Hukuk ve Adalet Partisi'nin (PiS) iktidara gelmesiyle birlikte, ülkenin iklim değişikliğine yönelik politikalarında önemli değişimler yaşanmıştır. Kömür endüstrisine bağımlılık, enerji güvenliği kaygıları ve ekonomik kalkınma öncelikleri, Polonya'nın iklim politikalarını şekillendiren temel faktörler olmuştur (Marcinkiewicz & Tosun, 2015, s. 189).

Polonya'nın siyasi tarihinde, özellikle post-komünist dönemde, sağ partilerin önemli bir ağırlığı olmuştur. 1989'daki demokratik geçişten sonra, Polonya siyaseti sağ ve sol kanatlar arasında dalgalanmalar göstermiştir. Ancak, 2005'te PiS'in iktidara gelmesi ve özellikle 2015 sonrası güçlenerek merkezileşmesi, Polonya'nın siyasetinde belirgin bir şekilde sağa kayışı işaret etmiştir

(Benedikter & Karolewski, 2016, s. 1). Bu dönemde milliyetçilik, gelenekselcilik ve AB'ye karşı şüpheci tutumlar Polonya siyasetinde öne çıkmıştır.

Polonya, komünizm sonrası dönemde serbest piyasa ekonomisine geçiş yaparken, enerji sektörü büyük ölçüde kömüre bağımlı kalmış ve bu durum iklim politikalarını şekillendiren en önemli faktörlerden biri olmuştur. Ülkenin elektrik üretimi büyük oranda kömürden sağlanmakta olup, kömür madenciliği sektörü hem ekonomik hem de siyasi açıdan önemli bir role sahiptir (Marcinkiewicz & Tosun, 2015, s. 188). Elektrik üretiminin sadece %17,6'sını ise yenilenebilir kaynaklardan sağlamaktadır (ITA, 2025).

2015 yılında iktidara gelip sekiz yıl boyunca iktidarda kalan sağ popülist PiS, iklim politikaları konusunda temkinli bir yaklaşım benimsemiştir. PiS hükümeti, AB'nin iklim politikasından 'çıkılmasını' ve 2020 Stratejisinin yeniden müzakere edilmesini önermiş, aynı zamanda AB'nin 2030 ve 2050 dekarbonizasyon planlarını engellemeye çalışmış, ancak başarısız olmuştur (Szulecki vd., 2024, s. 191). Polonya, AB'nin 2050 yılına kadar karbon-nötr olma hedefine karşı çıkan tek AB üyesi olmuş, enerjide dışa bağımlılık yaratacağı gerekçesiyle 2050 hedefine bağlanmayı reddetmiştir (Siddi & Kustova, 2021, s. 9).

Polonya'nın AB iklim politikalarına direnci, ulusal egemenlik söylemi ile sosyal ve ekonomik gerekçeler etrafında şekillenmekte, PiS hükümetinin yaklaşımı ise bilimsel konsensüsten çok ekonomik pragmatizme dayanmaktadır. Parti liderleri, iklim değişikliğinin varlığını tamamen reddetmemekle birlikte, sorunun ciddiyetini göreceli olarak azımsamış ve çözüm önerilerinde ulusal çıkarları ön planda tutmuştur. Örneğin, PiS Milletvekili Anna Paluch 2020 yılında yaptığı bir konuşmada, sera gazı emisyonlarının yeşil alanlarla dengelenebileceğini, dönemin iklim politikaları yetkilisi Pawel Salek ise kömürün iklimin korunmasıyla çelişmediğini ve yeni kömür teknolojilerine yatırım yapılması gerektiğini belirtmiştir (Biedenkopf, 2021, s. 396). PiS hükümeti, iklim değişikliğiyle mücadeleyi desteklemekle birlikte, bu mücadelenin Polonya'nın ekonomik çıkarlarına zarar vermemesi gerektiğini savunmuş; önceliği kömür endüstrisinin korunması ve enerji bağımsızlığına vermiştir. AB'nin karbon azaltım hedeflerini, ülke egemenliğine müdahale olarak değerlendirmiştir.

Enerji güvenliği, sağ siyasette merkezi bir rol oynamaktadır. Rusya'ya bağımlılıktan duyulan endişe, yerli kömür kullanımını stratejik bir tercihe dönüştürmüştür. Ancak bu durum, Polonya'nın iklim hedeflerine ulaşmasını zorlaştırmakta ve AB ile gerilim yaratmaktadır. PiS hükümeti, enerji dönüşümünde kömür endüstrisini koruma ile AB'nin temiz enerji hedeflerine uyum sağlama ikilemi yaşamaktadır. Bu bağlamda, dönüşümün sosyal ve ekonomik maliyetlerinin adil dağılımını öngören "adil geçiş" politikasını benimsemiştir (Brauers & Oei, 2020, s. 8). Kömür bağımlı bölgelerin yeşil ekonomiye geçişini destekleyen AB'nin Adil Geçiş Fonu'ndan Polonya en yüksek payı alan ülkelerden biri olmuş, bu fon kömür bölgelerinin dönüşümünde önemli bir rol üstlenmiştir (World Bank, 2021). Hükümet, fonlarla alternatif ekonomik faaliyetleri desteklemeyi ve işsizliği önlemeyi hedeflemektedir. Ancak kömür madenciliğinin bazı bölgelerde ekonomik ve sosyal yaşamın temeli olması, geçiş sürecinde önemli bir siyasi zorluk yaratmaktadır (Brodny & Tutak, 2022, s. 2).

Polonya, 2020'de "Enerji Politikası 2040" (PEP2040) strateji belgesini yayınlamıştır. Bu belge, yenilenebilir enerji kaynaklarının payını artırmayı ve nükleer enerji geliştirmeyi hedeflemektedir. Ancak, stratejide 2030 yılı için maksimum %56'lık paya sahip olması öngörülerek kömürün enerji üretiminde önemli bir rol oynamaya devam edeceği de belirtilmektedir (IEA, 2022).

2023 parlamento seçimlerinde PiS'in iktidarı kaybetmesi ve Donald Tusk liderliğindeki koalisyon hükümetinin kurulması, Polonya'nın iklim politikalarında potansiyel bir değişim sinyali vermiştir. Tusk hükümeti, AB ile ilişkileri iyileştirmeyi ve iklim politikalarında daha uyumlu bir yaklaşım benimsemeyi vaat etmiştir (The Guardian, 2023). Yeni hükümet, yenilenebilir enerji projelerindeki bürokratik engelleri kaldırmayı ve enerji dönüşümünü hızlandırmayı planlamaktadır. Ancak, kömür madenciliğine bağımlı bölgelerdeki sosyoekonomik gerçeklikler, bu dönüşümün kademeli olarak gerçekleştirilmesini gerektirmektedir (Szulecka & Szulecki, 2022, s. 1230).

Almanya'dan farklı olarak, PiS iklim şüphecilliği yerine, milliyetçi bir çevre söylemi geliştirmiştir. Bu söylemde, Polonya'nın doğal güzellikleri ve kaynakları, ulusal kimliğin önemli bir parçası olarak sunulmaktadır. Aynı zamanda, enerji güvenliği, ulusal ve ekonomik bağımsızlık, kömür sektöründe çalışanların iş güvencelerinin sağlanması gibi pek çok faktör Polonya'nın iklim politikalarını şekillendirmiştir.

Tablo 1. Ülke Bazlı Sağ Parti Politikalarının Karşılaştırmalı Analizi: Fransa, Almanya ve Polonya

Ülke	Sağ Parti(ler)	İklim Politikası Söylemi	Parti Manifestosu/Uygulama	Temel Şüphecilik Eksenleri
Fransa	Rassemblement National (RN), Les Républicains (LR)	Ulusal egemenlik, nükleer enerji vurgusu, AB eleştirisi	Nükleer enerjiyi temel enerji aracı olarak savunur; sosyal adalet çerçevesinde karbon vergisine karşı çıkar.	Ekonomik maliyetler, ulusal bağımsızlık, toplumsal tepki (ör. Sarı Yelekliler)
Almanya	CDU/CSU, AfD, FDP	CDU/CSU'da kısmi ve piyasa temelli destek; AfD'de açık inkâr ve milliyetçi karşıtlık	AfD iklim değişikliğini reddetmektedir; CDU/CSU iş dünyasını gözeterek kademeli geçiş savunur.	Sanayi rekabetçiliği, enerji fiyatları, bilimsel uzlaşıya karşı çıkış
Polonya	Hukuk ve Adalet Partisi (PiS)	Kömür bağımlılığı, enerji güvenliği ve milliyetçi söylem	Kömür sektörünün korunması için iklim hedeflerine direnir; yeşil dönüşümde "adil geçiş" vurgusu yapar.	Ulusal egemenlik, ekonomik bağımsızlık, bölgesel istihdam

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 1'de de görüldüğü gibi, her üç ülkede de sağ partiler iklim politikalarına ekonomik maliyet ve egemenlik açılarından eleştirel yaklaşmaktadır. AB'nin iklim politikaları "ulusal çıkar" gerekçesiyle sorgulanmakta, toplumsal meşruiyet ekonomik kaygılar üzerinden temellendirilmektedir. Aynı zamanda, Fransa'nın sağ partilerinde nükleer enerji bir çıkış yolu olarak savunulurken, Almanya'da AfD bilimsel uzlaşıya ve AB politikalarına kökten karşı çıkmaktadır. Polonya ise kömüre bağımlılığın sosyoekonomik önemi nedeniyle AB politikalarına direnmektedir. İklim

adaleti ve çevresel adaletin sağlanmamasından, AB iklim politikalarında eşitsiz yaklaşımların olduğu görüşünden hareketle seçmenlerin, “ekonomik yük”, “enerji güvenliği”, “ulusal egemenlik” gibi vurgulara duyarlı hale geldiği görülmektedir. Bu nedenle, her üç ülkede de sağ partilerin ülkenin ekonomik ve sosyal çıkarlarını benimsiyor gibi görünmelerinin temel nedeni seçmen hareketliliğini kendilerine doğru yönlendirme isteği olup, özellikle Fransa’da seçmen tepkilerinin, Ulusal Birlik Partisi’nin iklim politikalarına karşı tutumunda oldukça belirleyici olduğu söylenebilir.

AB iklim politikalarının uygulaması, gelir, coğrafya ve meslek grubuna göre eşitsiz etkilere yol açabilmektedir. Kırsal-kentsel gelir farkı, bölgesel işsizlik riski ve sektör bağımlılığı, ulusal/yerel kimliğin ve ekonomik gücün kaybı korkusu, göç ve toplumsal aidiyet kaygısı gibi nedenlerle seçmenlerin iklim politikalarına direnç gösterebildiğini, sağ partilerin ise bu duyarlılıklardan yola çıkarak politika ve söylemlerini belirlediklerini söylemek mümkündür.

4. Sonuç

Avrupa Birliği, iklim değişikliğiyle mücadelede küresel düzeyde öncü bir aktör olma iddiasını, Avrupa Yeşil Mutabakatı, “Fit for 55” paketi ve karbon nötr hedefleri gibi kapsamlı stratejik belgelerle güçlendirmiştir. Ancak bu iddialı politikaların başarıya ulaşması, yalnızca teknik yeterlilik, ekonomik kaynak ya da kurumsal kapasite ile sınırlı olmayıp aynı zamanda, siyasal irade ve ideolojik uzlaşma düzeyi gibi unsurlara da dayanmaktadır. Bu bağlamda sağ siyasetin Avrupa iklim politikalarına yaklaşımı, meselenin politik yönünü açığa çıkaran önemli bir değişken olarak öne çıkmaktadır.

Bu çalışmada ele alınan Fransa, Almanya ve Polonya örnekleri, AB’nin iklim politikalarının uygulanmasında sağ siyasetin oynadığı rolün çok boyutlu olduğunu göstermektedir. Fransa’da Ulusal Birlik gibi aşırı sağ partiler, iklim krizini inkâr etmemekle birlikte AB’nin iklim politikalarını ekonomik bağımsızlığa ve ulusal egemenliğe bir tehdit olarak çerçevelemekte, sosyal adalet kaygılarını öne sürerek seçmen desteği sağlamaktadır. Almanyada merkez sağ CDU/CSU, iklim politikalarına daha ölçülü ve piyasa dostu bir yaklaşımla destek verirken, AfD gibi aşırı sağ aktörler iklim değişikliğiyle mücadeleyi açıkça reddetmekte ve bu politikaları elitist, dış kaynaklı ve halk düşmanı olarak sunmaktadır. Polonyada ise sağ popülist PiS, kömür temelli enerji bağımlılığı ve milliyetçi ekonomi politikaları doğrultusunda, AB’nin iklim politikalarına direniş göstermekte; iklim meselesini ulusal egemenlik, enerji güvenliği ve ekonomik bağımsızlık çerçevesinde ele almaktadır.

Bu örnekler, sağ siyasetin iklim politikalarına yönelik tutumlarının tek tip ve homojen olmadığını, farklı tarihsel, ekonomik ve kültürel bağlamlara göre şekillendiğini ortaya koymaktadır. Ancak ortak olan yön, sağ partilerin, iklim değişikliğiyle mücadelede toplumsal maliyetin dağılımını, ulusal çıkarları ve kimlik politikalarını ön plana çıkarması ve bu yolla iklim politikalarının toplumsal meşruiyetini ve uygulanabilirliğini doğrudan etkilemeleridir. Bu durum, iklim değişikliğiyle mücadelenin sadece çevresel ya da teknik bir mesele değil, aynı zamanda derin

bir siyasal ve toplumsal mücadele alanı olduğunu bir kez daha ortaya koymaktadır. AB'nin iklim politikalarının başarısı, sağ siyasetin yükselişiyle oluşan yeni politik gerçekliğe göz yumarak değil, bu aktörlerle diyalog kurarak, toplumsal adalet ilkelerini gözeterek ve iklim krizini demokratikleşme süreciyle birlikte ele alarak mümkün olabilir.

Bu bağlamda üç temel sonuca ulaşılabilmektedir. Bunlardan birincisi, sağ siyasetin iklim değişikliğiyle mücadeleye tamamen karşı olmadığı, ancak bu mücadelenin nasıl yürütüleceği, kimler tarafından yürütüleceği ve maliyetinin kimler tarafından karşılanacağı sorularında ciddi ayrışmaların mevcut olduğudur. İkincisi, AB'nin iklim politikalarının başarısı, sadece teknik araçların değil, aynı zamanda toplumsal uzlaş mekanizmalarının da etkinliğine bağlıdır. Üçüncüsü ise, iklim politikalarının meşruiyetinin, yerel düzeyde yurttaşların yaşam koşullarına duyarlı, adil ve kapsayıcı politikalarla desteklendiği ölçüde güçlenecek olmasıdır.

Sonuç olarak, iklim politikalarının başarısı için siyasi yelpazenin her kanadını kapsayan, çoğulcu ve müzakereci bir yaklaşım geliştirilmelidir. Sağ siyasetin itirazlarını dışlamak yerine anlamaya çalışmak, bu itirazların arkasındaki toplumsal kaygıları dikkate almak ve iklim adaletini merkeze alan bir ortak zemin oluşturmak, hem AB'nin iklim hedeflerine ulaşmasını kolaylaştıracak hem de demokratik meşruiyeti güçlendirecektir. Benzer şekilde, sağ siyasetin iklim değişikliğine yaklaşımında, ekonomik çıkarlar ve ulusal kimlik konularının ötesine geçerek bilimsel gerçekleri ve küresel sorumlulukları da dikkate alması, bu ülkelerin iklim hedeflerine ulaşmasında ve ekonomik refahını sürdürmesinde etkili olacaktır. İklim krizinin, ideolojiler üstü bir sorun olduğu, aynı zamanda, çözümlerinin siyasi irade ve toplumsal mutabakat gerektiren, aynı zamanda iklim adaleti, çevresel adalet kavramlarının uygulanmasıyla sürdürülebilirlik kazanacağı derin bir dönüşüm süreci olduğu unutulmamalıdır.

Kaynakça

- Ataseven, Y. (2023) Evaluation of the Possible Effects of the European Green Deal Process on Agricultural Policies in Türkiye. *Journal of Agricultural Sciences (Tarım Bilimleri Dergisi)* 29(1), 13-25.
- Benedikter, R. & Karolewski, I. P. (2016) Poland's Conservative Turn of 2015: Where Are Its Real Origins? https://www.cife.eu/Ressources/FCK/files/publications/policy%20paper/CIFE_PP35_Polands_conservative_turn_of_2015_Karolewski_Benedikter_2016.pdf (Erişim Tarihi: 04.04.2025).
- Biedenkopf, K. (2021) Polish Climate Policy Narratives: Uniqueness, Alternative Pathways, and Nascent Polarisation. *Politics and Governance* 9(3), 391-400.
- Billig, M. (1995) *Banal Nationalism*. London: SAGE Publications.
- Brauers, H. & Oei, P. (2020) The Political Economy of Coal in Poland: Drivers and Barriers for a Shift Away from Fossil Fuels. *Energy Policy* 144, 1-12.
- Brodny, J. & Tutak, M. (2022) Challenges of the Polish Coal Mining Industry on Its Way to Innovative and Sustainable Development. *Journal of Cleaner Production* 375, 1-23.
- Carbon Brief (2025) Germany Election 2025: What the Manifestos Say on Energy and Climate Change. <https://www.carbonbrief.org/germany-election-2025-what-the-manifestos-say-on-energy-and-climate-change/> (Erişim Tarihi: 04.04.2025).

- Carbone, J. C. vd. (2009) The Case for International Emission Trade in the Absence of Cooperative Climate Policy. *Journal of Environmental Economics and Management* 58, 266–280.
- Carter, N. (2018) *The Politics of the Environment: Ideas, Activism, Policy*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dormagen, J. Y. (2024) When the Ecological Divide Becomes Impossible to Ignore: Why Transition Policies Will Increasingly Shape European Political Systems. <https://geopolitique.eu/en/articles/when-the-ecological-divide-becomes-impossible-to-ignore-why-transition-policies-will-increasingly-shape-european-political-systems/> (Erişim Tarihi: 03.04.2025).
- Eatwell, R. & Goodwin, M. (2018) *National Populism: The Revolt Against Liberal Democracy*. London: Pelican Books.
- European Council (2025) European Green Deal. February 21. <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/european-green-deal/> (Erişim Tarihi: 25.03.2025).
- European Commission (2019) The European Green Deal. Brussels 11.12.2019 COM (2019) 640 final. https://www.consilium.europa.eu/media/47573/st_15051_2019_init_en.pdf (Erişim Tarihi: 27.03.2025).
- European Commission (2025) What Is the Innovation Fund?. https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-funding-climate-action/innovation-fund/what-innovation-fund_en#more-information (Erişim Tarihi: 2.04.2025).
- European Hydrogen Observatory (2024) Renewable Energy Directive. <https://observatory.clean-hydrogen.europa.eu/eu-policy/renewable-energy-directive> (Erişim Tarihi: 28.03.2025).
- European Parliament (2024) France's Climate Action Strategy. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2024/767181/EPRS_BRI\(2024\)767181_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2024/767181/EPRS_BRI(2024)767181_EN.pdf) (Erişim Tarihi 3.04.2025)
- European Parliament (2025) Combating Climate Change: Fact Sheets on the European Union. https://www.europarl.europa.eu/erpl-app-public/factsheets/pdf/en/FTU_2.5.2.pdf (Erişim Tarihi: 25.03.2025).
- Euronews (2024) France Demands Nuclear-Friendly Replacement for Renewable Energy Directive. December 17. <https://www.euronews.com/my-europe/2024/12/17/france-demands-nuclear-friendly-replacement-for-renewable-energy-directive> (Erişim Tarihi 22.03.2025).
- Evans, S. vd. (2020) Border Carbon Adjustments and Industrial Competitiveness in a European Green Deal. *Climate Policy* 21(3), 307–317.
- Forchtner, B. & Kølvrå, C. (2015) The Nature of Nationalism: Populist Radical Right Parties on Countryside and Climate. *Nature & Culture* 10(2), 199–224.
- Hecht, G. (2018) *The Radiance of France: Nuclear Power and National Identity after World War II*. Cambridge: MIT Press.
- Hess, D. J. & Renner, M. (2019) Conservative Political Parties and Energy Transitions in Europe: Opposition to Climate Mitigation Policies. *Renewable and Sustainable Energy Reviews* 104, 419–428.
- Heyen, D. A. vd. (2020) Out of the Comfort Zone! Governing the Exnovation of Unsustainable Technologies and Practices. *Gaia* 29(2), 86–92.
- Hornsey, M. J. vd. (2018) Relationships Among Conspiratorial Beliefs, Conservatism and Climate Scepticism Across Nations. *Nature Climate Change* 8(7), 614–620.
- Ierland, T. V. and Vergote, S. (2020) How Economic Analysis Shaped EU 2020 and 2030 Target Setting. J. Delbeke & P. Vis (der.), *Towards a Climate Neutral Europe: Curbing and Trend* (46–65). New York: Routledge.
- IEA (2021) France 2021: Energy Policy Review. *International Policy Agency* <https://iea.blob.core.windows.net/assets/7b3b4b9d-6db3-4dcf-a0a5-a9993d7dd1d6/France2021.pdf> (Erişim Tarihi: 03.04.2025).

- IEA (2022) Energy Policy of Poland until 2040 (PEP2040). *International Policy Agency* <https://www.iea.org/policies/12882-energy-policy-of-poland-until-2040-pep2040> (Erişim Tarihi: 07.04.2025).
- ITA (2025) Renewable Energy – Poland. International Trade Administration, <https://www.trade.gov/energy-resource-guide-poland-renewable-energy?anchor=content-node-t7-field-lp-region-2-1> (Erişim Tarihi 04.04.2025).
- Jahn, D. (2016) *The Politics of Environmental Performance: Institutions and Preferences in Industrialized Democracies*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Jordan, A. vd. (2013) Governing with Multiple Policy Instruments? A. Jordan & C. Adelle (der.), *Environmental Policy in the EU: Actors, Institutions and Processes* (309-325). New York: Routledge.
- Kreft, H. vd. (2025) German Elections: Implications for German Politics, Climate Policy, Foreign Policy, and Germany's Relations with the EU and Turkey. İstanbul: Sabancı University Istanbul Policy Center <https://ipc.sabanciuniv.edu/Content/Images/CKeditorImages/20250.319.16031926.pdf> (Erişim Tarihi: 04.04.2025).
- Kuzemko C. vd. (2020) Covid-19 and the Politics of Sustainable Energy Transitions. *Energy Research & Social Science* 68, 1-7.
- Le Monde (2024) The Rassemblement National and Environmentalism Are Incompatible. https://www.lemonde.fr/en/opinion/article/2024/06/28/the-rassemblement-national-and-environmentalism-are-incompatible_6676081_23.html (Erişim Tarihi: 22.03.2025).
- Lees, C. (2018). The 'Alternative for Germany': The Rise of Right-Wing Populism at the Heart of Europe. *Politics* 38(3), 295-310.
- Lockwood, M. (2018). Right-Wing Populism and the Climate Change Agenda: Exploring the Linkages. *Environmental Politics* 27(4), 712-732.
- Marcinkiewicz, K., & Tosun, J. (2015) Contesting Climate Change: Mapping the Political Debate in Poland. *East European Politics* 31(2), 187-207.
- Meckling, J. & Nahm, J. (2019) The Politics of Technology Bans: Industrial Policy Competition and Green Goals for the Auto Industry. *Energy Policy* 126, 470-479.
- Ministère De La Transition Ecologique (2018) National Low Carbon Strategy Project: The Ecological and Inclusive Transition Towards Carbon Neutrality. <https://www.ecologie.gouv.fr/sites/default/files/documents/Projet%20SNBC%20EN.pdf> (Erişim Tarihi: 2.04.2025)
- Mudde, C. (2007) *Populist Radical Right Parties in Europe*. New York: Cambridge University Press.
- Oberthür, S. Pallemarts, M. (2010) *The New Climate Policies of the European Union: Internal Legislation and Climate Diplomacy*. Brussels: VUB Press.
- Oswald, M. T. vd. (2021) Strategic Clustering in Right-Wing Populism? 'Green Policies' in Germany and France. *Z Vgl Polit Wiss* 15, 185-205.
- Politico (2025) Let's Kill the Green Deal Together, Far-Right Leader Urges EU's Conservatives. <https://www.politico.eu/article/lets-kill-eu-green-deal-together-france-far-right-leader-tells-center-right-jordan-bardella/>. (Erişim Tarihi 22.03.2025).
- Reuters (2022) French Conservative Candidate Pécresse's Policy Proposals. January 10. <https://www.reuters.com/world/europe/french-conservative-candidate-pecresses-policy-proposals-2022-01-10/> (Erişim Tarihi: 03.04.2025).
- Schaller, S. & Carius, A. (2019). *Convenient Truths: Mapping Climate Agendas of Right-Wing Populist Parties in Europe*. Berlin: Adelphi Consult GmbH.
- Schreurs, M. A. & Tiberghien, Y. (2007) Multi-level Reinforcement: Explaining European Union Leadership in Climate Change Mitigation. *Global Environmental Politics* 7(4), 19-46.

- Siddi, M. (2020) *The European Green Deal: Assessing its Current State and Future Implementation*. Helsinki: FIIA Working Paper: 114.
- Siddi, M. & Kustova, I. (2021) From a Liberal to a Strategic Actor: The Evolution of the EU's Approach to International Energy Governance. *Journal of European Public Policy* 28(7), 1-19.
- Szarka, J. (2007) *Wind Power in Europe: Politics, Business and Society*. New York: Palgrave Macmillan.
- Szulecka, J. & Szulecki, K. (2022) Between Domestic Politics and Ecological Crises: (De)legitimization of Polish Environmentalism. *Environmental Politics* 31(7), 1214-1243.
- Szulecki, K. vd. (2024) Climate Obstruction in Poland: A Governmental-Industrial Complex. R. J. Brulle, J. T. Roberts & M. C. Spencer (der.), *Climate Obstruction across Europe* (186-213). New York: Oxford University Press.
- The Guardian (2023) Poland's Climate-Friendly Coalition Warned of Obstacles to Emissions Goals. October 24. <https://www.theguardian.com/world/2023/oct/24/poland-climate-friendly-coalition-obstacles-emissions-goals> (Erişim Tarihi: 08.04.2025)
- Quitow, L. vd. (2016) The German *Energiewende* - What's Happening: Introducing the Special Issue. *Utilities Policy* 41, 163-171.
- Wendler, F. (2022) *Framing Climate Change in the EU and US After the Paris Agreement*. Cham: Springer Nature.
- Whiteside, K. H. (2006) *Precautionary Politics: Principle and Practice in Confronting Environmental Risk*. Cambridge: MIT Press.
- World Bank (2021) World Bank and the European Commission to Support Poland to Transition Out of Coal. January 27. <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2021/01/27/world-bank-and-european-commission-to-support-poland-to-transition-out-of-coal> (Erişim Tarihi: 08.04.2025).
- Wurzel, R. K. W. vd. (2016). Introduction: European Union Climate Leadership. R. K. W. Wurzel, J. Connelly, & D. Liefferink (der.), *The European Union in International Climate Change Politics: Still Taking a Lead?* (3-19). London: Routledge.
- Yıldız, A. (2024) From Streets to Policies: The Impact of Yellow Vests Movement on French Public Policy. *SSRN Electronic Journal*, 1-22.

Climate Policies of the European Union and Right-Wing Politics: The Cases of France, Germany and Poland

Aygül AKKUŞ^{*}

This article explores the intricate relationship between the European Union's (EU) climate policies and the ideological perspectives of right-wing politics, particularly focusing on the internal contradictions and political obstacles that arise within the framework of contemporary European climate action. While the EU has positioned itself as a global leader in environmental governance and sustainable development, right-wing political movements -especially those aligned with nationalist, populist, and conservative agendas- have increasingly voiced opposition to certain elements of the EU's climate agenda. This paper critically evaluates how right-wing parties conceptualize and engage with climate change, sustainability, and ecological transition, examining the implications of their ideological stance for the EU's long-term climate objectives.

On the other hand, this article analyses the complex interplay between European Union (EU) climate policies and right-wing politics, focusing on France, Germany and Poland. The article explores how right-wing political parties in these countries respond to and influence EU climate initiatives and analyses approaches ranging from qualified support to outright denial. The research delves into the factors shaping these responses, including economic concerns, energy security considerations, national sovereignty debates, and social justice arguments. It distinguishes between the positions of traditional conservative parties and the more skeptical stances often adopted by far-right movements.

The main objective of this study is to analyze how right-wing political ideologies in Europe intersect with the EU's climate policies, with a particular focus on the tensions and conflicts between nationalist agendas and transnational environmental governance. The scope of the article includes both the historical trajectory and current state of EU climate policies, as well as a critical discourse analysis of the narratives, positions, and policy responses of selected European right-wing parties. The article interrogates the limits of political consensus on climate action within the EU and emphasizes the growing influence of identity politics and Euroscepticism on climate-related decision-making processes.

* Asst. Prof. Dr., Cappadocia University, aygul.akkus@kapadokya.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0748-8128.

The study adopts a qualitative research approach grounded in critical discourse analysis and political ecology. It draws on a review of key EU policy documents (e.g., the European Green Deal, Fit for 55 package), public speeches and party manifestos of right-wing political actors, and secondary literature in the fields of political science, environmental sociology, and international relations. Through a comparative political analysis, the paper identifies patterns of resistance, denial, and selective engagement among right-wing parties and situates these within broader debates about sovereignty, security, and neoliberal economic structures.

A key distinction is drawn between traditional conservative/center-right parties and far-right positions. The former may acknowledge climate change while advocating market-based solutions and minimal regulatory interventions. The latter often exhibit greater skepticism or denial, emphasizing national interests over global climate agreements.

Economic concerns, sovereignty issues, and identity politics heavily influence right-wing climate discourse. Arguments often revolve around potential job losses, increased energy costs, and threats to national industries associated with stringent climate policies.

The analysis reveals several central themes:

1. **Climate Denial and Populist Narratives:** Right-wing parties often challenge the scientific consensus on climate change or frame environmentalism as a threat to national sovereignty and economic freedom. Populist rhetoric typically positions climate policies as elite-driven projects that neglect the interests of ordinary citizens, especially rural and working-class populations.
2. **Opposition to Green Transition and Energy Policies:** Many right-wing parties resist the EU's green energy targets and climate neutrality goals, arguing that they impose unfair economic burdens on industries, consumers, and national economies. The article identifies specific instances where right-wing governments or influential parties have slowed down or obstructed national climate action plans in the name of protecting domestic interests.
3. **Euroscepticism and Policy Fragmentation:** Eurosceptic right-wing actors oppose the supranational nature of EU climate governance, advocating instead for a return to national environmental regulation. This results in policy fragmentation and weakens the EU's collective bargaining power in international climate negotiations.
4. **Instrumental Environmentalism:** In some cases, right-wing parties co-opt environmental themes for strategic purposes, such as advocating for "green nationalism," securitizing environmental risks (e.g., migration due to climate change), or promoting energy independence as a form of national resilience. However, these approaches often lack systemic understanding of ecological crises and do not support structural transformations in production and consumption systems.

5. Impacts on Democratic and Ecological Futures: The rise of illiberal democracies and authoritarian tendencies within right-wing politics poses a significant threat to both democratic institutions and ecological integrity. The weakening of participatory governance and environmental regulation under right-wing regimes undermines the EU's capacity to respond effectively to the climate crisis.

Right-wing parties in France, Germany, and Poland share common themes in their approach to climate policies, including economic pragmatism and sovereignty concerns. France's RN champions "green patriotism," prioritizing national interests, while Germany's AfD outright rejects climate science. Poland's former PiS government emphasized energy security and coal industry protection.

Historical contexts and economic structures shape these positions. France, with its nuclear focus, seeks EU recognition of nuclear energy. Germany balances its *Energiewende* with economic stability, while Poland grapples with its coal dependence.

These approaches pose implications for EU climate leadership. The tension between national interests and transnational governance hinders policy implementation. Selective engagement and resistance complicate achieving EU climate targets, testing the bloc's capacity to foster cohesion amidst ideological divides.

Right-wing approaches to EU climate policies vary across France, Germany, and Poland, shaped by national contexts, economic structures, and ideologies. France's RN balances environmentalism with national interests, Germany's AfD rejects climate science, and Poland's PiS prioritizes energy security.

Successful climate policy requires balancing environmental goals with economic concerns and social justice. Rising right-wing influence poses challenges to EU climate leadership, testing its ability to foster cohesion amidst ideological divides.

This study concludes that the growing influence of right-wing politics in Europe poses a critical challenge to the implementation of ambitious and equitable climate policies. Although the EU's climate framework remains robust in legal and institutional terms, its success depends on sustained political will, public support, and coherent multilevel governance. The ideological clash between right-wing populism and environmental sustainability highlights the urgent need for more inclusive and socially just climate strategies that can counter nationalist retrenchment and ecological degradation simultaneously.

Furthermore, the article emphasizes the importance of integrating environmental justice, social equity, and democratic participation into EU climate policy frameworks to ensure their resilience against right-wing backlash. Strategic communication, public engagement, and transdisciplinary collaboration are crucial for building a broad-based ecological consensus capable of withstanding political volatility.

In summary, the EU's climate leadership will be tested not only by technological or financial constraints but by its capacity to navigate ideological opposition and foster political cohesion. Future research should focus on empirical case studies of right-wing climate obstructionism at national and regional levels, the role of civil society in countering anti-environmentalist narratives, and the development of new policy instruments that combine climate action with democratic deepening and social transformation.